

UCHWAŁA NR XXVIII/18/2017
RADY MIEJSKIEJ W KOLUSZKACH

z dnia 23 stycznia 2017 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Koluszki na 2017 rok

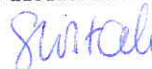
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zmianami: poz. 1579) oraz art. 10 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zmianami: poz. 437, poz. 2003) Rada Miejska w Koluszkach uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Koluszki na 2017 rok”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Koluszek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Koluszkach

Anna Szostak

Załącznik
do Uchwały Nr XXVIII/18/2017
Rady Miejskiej w Koluszkach
z dnia 23 stycznia 2017 r.

Gmina wolna od narkotyków

Program „Gmina wolna od narkotyków”
jest Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok, zgodnie z rozumieniem
ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dn. 29.07.2005 r.

Koluszki 2017

I. WPROWADZENIE

4 października 2005 r. zaczęła obowiązywać nowa ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa utrzymuje zapis o karalności za posiadanie narkotyków (do 3 lat więzienia za niewielką ilość substancji niedozwolonych, do 5 lat – za znaczną ich ilość). Jeśli jednak osoba uzależniona, której zarzucono popełnienie przestępstwa, podda się leczeniu odwykowemu w zakładzie opieki zdrowotnej, prokurator będzie mógł zawiesić postępowanie na czas leczenia, a po jego zakończeniu podjąć decyzję o dalszym prowadzeniu postępowania lub jego warunkowym umorzeniu.

Ustawa wprowadza także nowe pojęcie „używanie szkodliwe” oznaczające „używanie substancji psychoaktywnej powodujące szkody somatyczne lub psychiczne, włączając m.in. dysfunkcyjne zachowanie, które może prowadzić do niesprawności lub mieć niepożądane następstwa dla związków z innymi ludźmi”. Zapis ten pozwoli na objęcie leczeniem także osób, które nie są uzależnione, ale używają narkotyków w ten właśnie sposób. Ponadto ustalone zostały kwestie finansowania i realizacji zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz programów przeciwdziałania narkomanii na szczeblu terytorialnym. W ślad za tym ustawa nałożyła na wójta (burmistrza, prezydenta miasta) zadanie przygotowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który następnie uchwała Rada Gminy.

Zakaz wprowadzania do obrotu dopalaczy

Pod koniec listopada 2010 r. w życie weszła nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zakazująca produkcji i wprowadzania do obrotu produktów, które mogą być używane jak środki odurzające lub substancje psychotropowe, czyli np. dopalacze. Nowe przepisy zakazują m.in. wytwarzania i wprowadzania do obrotu w Polsce jakichkolwiek substancji (niezależnie od ich stanu fizycznego i źródła pochodzenia, w tym roślin, grzybów oraz ich części) lub produktów, które mogą być używane jak środki odurzające lub substancje psychotropowe, czyli tzw. środków zastępczych, którymi określono dopalacze. Potrzeba nowelizacji powstała po tym jak w wyniku zażywania dopalaczy wiele osób straciło życie.

Program profilaktyczny „Gmina wolna od narkotyków” realizowany jest w ramach akcji organizowanej przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i jest jednym z elementów ogólnopolskiej kampanii społecznej. Opracowany został przez Urząd Miejski w Koluszkach we współpracy z Ośrodkiem Psychoedukacji i Psychoterapii oraz Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koluszkach.

1. Wychowanie i profilaktyka

Profilaktykę rozumie się jako proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w zdobywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Jej celem jest ochrona dziecka, wychowanka, młodego człowieka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju.

Wychowanie jest procesem, w którym wychowanek ma dojść do pełni osobowego rozwoju poprzez m.in.:

- ukształtowanie prawego charakteru;
- budowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój i dobro wspólne; uznanie i przestrzeganie norm społecznych;
- budowanie postawy życzliwości i miłości do ludzi;

- uświadomienie sobie aktów życiowych.¹

Człowiek niedojrzały jeszcze, może być sam dla siebie zagrożeniem, gdyż to on dokonuje różnych wyborów, które zakłócają jego rozwój. Ważne zatem jest zadbanie o mądre towarzyszenie przy tym etapie jego życia. Prowadzenie dziecka ku dojrzałości jest zarówno wychowaniem jak i profilaktyką.

Niniejszy program profilaktyczny „Gmina wolna od narkotyków” ma za zadanie chronić uczniów i młodych ludzi przed negatywnymi konsekwencjami używania narkotyków. Jest on przeznaczony dla uczniów, rodziców, nauczycieli, studentów szkół wyższych, młodych ludzi niepracujących oraz rozpoczynających drogę zawodową, policji, pracowników socjalnych, lekarzy, władz lokalnych oraz innych osób objętych działaniami gminnymi. Zawiera m.in.: wprowadzenie w problematykę zagrożeń związanych z używaniem narkotyków przez dzieci i młodzież, dorosłych, propozycję zadań i form realizacji profilaktyki uzależnień od narkotyków oraz scenariusze zajęć edukacyjnych adresowanych do uczniów szkół, uczestników świetlic oraz klubów młodzieżowych.

2. Profilaktyka wychowawcza

Oddziaływania profilaktyczne mają szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania (10 – 18 lat). Jest to faza rozwoju stanowiąca pomost pomiędzy dzieciństwem i dorosłością, w czasie której dokonuje się wiele intensywnych, jakościowych zmian w osobowości człowieka. Zmiany te zachodzą pod wpływem intensywnego rozwoju biologicznego, mają swój wyraz w emocjonalności i duchowości, od dążenia do większej samodzielności, aż po określenie własnej tożsamości. Fazę tę najczęściej charakteryzuje brak integracji. Dlatego jest to czas podatny na zakłócenia i podejmowanie zachowań ryzykownych.²

Zachowania ryzykowne (czynniki ryzyka) to takie zachowania, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych psychologicznych, społecznych i zdrowotnych konsekwencji, a więc zaburzających prawidłowy rozwój.

Do coraz częściej pojawiających się należy obok palenia tytoniu, używania alkoholu, czy nadmiernego korzystania z komputera m.in. używanie narkotyków.

Jeżeli głównym celem profilaktyki jest ochrona przed zagrożeniami, to punktem wyjścia do projektowania działań profilaktycznych jest zastanowienie się, co jest przyczyną tych zachowań, a co stanowi zabezpieczenie przed nimi.

Zabezpieczenie stanowią tzw. czynniki chroniące, zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka.

Do nich zaliczamy m.in.:

- prawidłową więź emocjonalną z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- wewnętrzny szacunek do norm, wartości, autorytetów,
- przynależność do pozytywnej grupy, zainteresowania,
- stałą opiekę sprawowaną przez osobę kompetentną, dorosłą,
- umiejętność rozwiązywania problemów,
- poczucie własnej wartości i skuteczności.

¹ M. Simm, E. Węgrzyn-Janek, Budowanie programu wychowawczego szkoły, Kraków 2000

² M. Wojciechowski, Psychologia narkomanii, Warszawa 1993

3. Rola szkoły, rodziny i gminy w budowaniu bezpiecznego życia młodych ludzi

Szkoła jest bardzo ważnym miejscem odniesienia dla młodego człowieka, modelowania postaw w okresie dorastania, gdzie może poznawać również nowe oblicze korzystania ze środków psychoaktywnych.

Rodzina wywiera na pewno podstawowy i najlepszy wpływ na kształtowanie się młodych osobowości, zakładając, że mówimy o zachowaniu modelu wychowania w rodzinie. W dobie obecnego kryzysu wartości, w wielu środowiskach również kryzysu ekonomicznego, czy społecznego, rodzina często nie spełnia swoich funkcji.

Stąd szkoła jawi się jako ważne środowisko alternatywne i zajmujące znaczące miejsce w rozwoju i kształtowaniu młodej osobowości. Program profilaktyczny powinien być dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska.

Podstawowym zadaniem dla rodziców i wychowawców w ramach realizacji programu profilaktycznego jest kontrola dostępu dziecka do narkotyków oraz budowanie pozytywnego osobistego kontaktu z dzieckiem. Ponadto należy pamiętać, aby stwarzać dziecku okazje do różnych przeżyć i rozwoju zainteresowań niezwiązanych z narkotykami. Warto pokazywać dziecku piękno świata nieskażonego używaniem środków odurzających. Niebagatelne znaczenie ma tutaj właściwa atmosfera szkolna i rodzinna, częste rozmowy i dobry kontakt uczuciowy z dzieckiem.

Zadaniem szkolnej profilaktyki będzie zatem chronienie dzieci przed zagrożeniami wynikającymi z korzystania ze środków psychoaktywnych poprzez m.in. rozwijanie zainteresowań, włączanie dzieci w różne formy aktywności szkoły, współpracę z rodzicami oraz włączanie ich w działania pozalekcyjne, profilaktyczno wychowawcze szkoły oraz gminy. Ważnym elementem profilaktyki będzie także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych objawów u uczniów w szkole korzystania z narkotyków, poprzez m.in. odwoływanie się do specjalistycznej pomocy, ponadto pokazanie, że wspólne zabawy z dzieckiem i wspólne zainteresowania mogą sprawić, że nie będzie ono uciekać w samotność odurzonej narkotykami rzeczywistości. Narkotyki, są przyczyną problemów zarówno w domu, jak i w szkole, a także w życiu osobistym wielu młodych ludzi.

W ramach działalności profilaktycznej działania gminne powinny także promować zdrowy styl życia, uczyć prawidłowego funkcjonowania w grupie, kształtować właściwą samoocenę uczniów, młodzieży i innych młodych osobowości, która zdaniem niektórych, jest podstawowym warunkiem skutecznego działania, uczyć również pozytywnego myślenia o sobie samym. Takie kreowanie młodych ludzi jest możliwe poprzez stworzenie sytuacji spełnienia się i przeżycia sukcesu. Zintegrowany system oddziaływań profilaktycznych jest najskuteczniejszym modelem działania w profilaktyce używania środków psychoaktywnych na różnych obszarach społecznej rzeczywistości.

Szkoła zapewnia bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, umożliwia ekspozycję swoich możliwości u uczniów, zdolności i umiejętności w różnych sferach działalności szkoły np. konkursy, olimpiady, zawody, uroczystości szkolne, udział w kołach zainteresowań również z wykorzystaniem możliwości komputera.

W placówkach podlegających pod Urząd Miejski może odbywać się wiele różnorodnych form aktywności włączonych w jedną całość oddziaływań w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków i innych środków odurzających.

II. DIAGNOZA PROBLEMU NARKOTYKOWEGO W KOLUSZKACH

1. PREZENTACJA CELÓW BADAŃ ORAZ OPIS PROCEDURY

Na zlecenie Gminy Koluszki w miesiącu wrześniu i październiku 2016 r. przeprowadzono badanie pn. *Diagnoza środowiska Gminy Koluszki w zakresie problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych*. Badanie przeprowadziła Oficyna Profilaktyczna z Krakowa.

W celu przeprowadzenia diagnozy zagrożeń społecznych na terenie gminy Koluszki przeprowadzono badanie ankietowe, które objęło pięć wybranych grup mieszkańców gminy. Łącznie w badaniu wzięło udział 534 respondentów.

1. Dzieci i młodzież szkolna	•Uczniowie szkół podstawowych (136) •Uczniowie szkół gimnazjalnych (91) •Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (94)
2. Dorośli mieszkańcy	•100
3. Rodzice	• 51
4. Sprzedawcy alkoholu	•30
5. Przedstawiciele służb pomocowych	•32

Celem przeprowadzonych badań była analiza wybranych problemów społecznych, występujących na terenie gminy. Badany obszar dotyczył kwestii takich jak:

- Problem alkoholowy– spożywanie, uzależnienie oraz dostępność napojów alkoholowych dla dzieci i młodzieży na terenie gminy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy;
- Problem nikotynowy – spożywanie, uzależnienie oraz dostępność dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców gminy;
- Problem narkotykowy – rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy;
- Zjawisko przemocy na terenie szkoły oraz domu – skala problemu;
- Uzależnienie od komputera i Internetu, gier hazardowych – skala problemu;
- Zdrowie psychiczne – wiedza dotycząca działań prowadzonych przez Gminę Koluszki

Badania zostały przeprowadzane we wrześniu 2016 roku. Łącznie zrealizowano 534 ankiety. Zróżnicowany dobór próby do badania umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy Koluszki oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk uczniów szkolnych. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy Koluszki.

2. METODOLOGIA BADANIA

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, zjawiska przemocy, uzależnień behawioralnych oraz wiedzy dotyczącej zdrowia psychicznego.

W celu znalezienia odpowiedzi na główne kwestie problemowe przeprowadzonych zostało pięć komplementarnych badań, zrealizowanych wśród pięciu grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, rodziców, przedstawicieli służb pomocowych oraz sprzedawców alkoholu. Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

Badanie diagnozujące problemy społeczne na terenie gminy Koluszki zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody PAPI (wywiad bezpośredni realizowany przy użyciu papierowej ankiety). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami, przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety. W ten sposób przebadano dorosłych mieszkańców, rodziców i sprzedawców. W przypadku uczniów oraz przedstawicieli służb pomocowych zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej. Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej, za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko występowania braków danych.

Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskaniu informacji z różnych środowisk.

3. Wyniki badań ankietowych. Wnioski i Rekomendacje.

PROBLEM NARKOTYKOWY

Wniosek: Jedynie 4% uczniów szkoły ponadpodstawowej zadeklarowało spożywanie narkotyków, a 1% uczniów obu szkół zażywa dopalacze. W przypadku uczniów szkoły podstawowej nie ma wśród nich osób zażywających narkotyki. Poza tym 8% starszych uczniów uważa, że pozyskanie narkotyków na terenie gminy Koluszki jest łatwe. Potwierdzają to rodzice, którzy w większości uważają, że ich dzieci nie zażywają

narkotyków i dopalaczy. Również służby pomocowe w większości uważają, że młodzież nie zażywa narkotyków i dopalaczy. Znaczna liczba przedstawicieli służb pomocowych nie posiada wiedzy związanej z tym tematem.

Rekomendacje:

- **Zorganizowanie zajęć profilaktycznych w celu uświadomienia i uzupełnienia wiedzy jak narkotyki i dopalacze negatywnie wpływają na organizm człowieka - dla dzieci i młodzieży szkolnej.**
- **Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej**

Aby dać dobry start w dorosłe życie, które jest wolne od używek, potrzeba jest nakierowanie młodej osoby aby w świadomy sposób ominęła niebezpieczeństwa, które proponuje jej codzienność. Punktem wyjścia do osiągnięcia tego celu powinno być uświadomienie do czego może doprowadzić stosowanie legalnych substancji psychoaktywnych, które torują drogę dopalaczom i narkotykom. Jak konstruktywnie radzić sobie z codziennymi problemami i wpływem otoczenia, jak odmawiać, gdzie szukać rzetelnej wiedzy i pomocy ??? - odpowiedzi na te pytania powinny dać właśnie te zajęcia.

Wniosek: Najbardziej popularnymi źródłami wiedzy o narkotykach i dopalaczach dla uczniów jest telewizja i Internet, a także szkoła na którą wskazuje 41% uczniów szkoły podstawowej oraz 38% uczniów szkoły ponadpodstawowej.

Rekomendacje:

- **Badanie wykazało dużą rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do uczniów właśnie w ten sposób.**
- **Znaczny odsetek ankietowanych wskazał na szkołę, jako miejsce z którego czerpie wiedzę na temat narkotyków i dopalaczy. Wskazane jest podejmowanie działań skierowanych wobec rodziców i nauczycieli, w celu wzmacniania ich autorytetu wychowawczego. Ważnym jest, by stali się oni wiarygodnym źródłem informacji i kształtowali prawidłowe postawy podopiecznych.**

Wniosek: Zdecydowana większość dorosłych mieszkańców zadeklarowała, iż nigdy nie korzystała z żadnych środków psychoaktywnych, takich jak narkotyki lub dopalacze (95%). 5% przyznało jednak, że zdarzyło im się zażywać narkotyki. Za powody zażywania narkotyków wskazywano wpływ znajomych, towarzystwo oraz chęć lepszej zabawy.

Rekomendacje:

- **Rekomenduje się opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości i uwrażliwienia na szkodliwość środków psychoaktywnych czyli narkotyki i dopalacze – profilaktyka i przeciwdziałanie w środowisku lokalnym.**

III. CELE PROGRAMU

3.1. Cele programu

Celem strategicznym programu profilaktycznego dla Gminy Koluszki jest:

- **wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.**

Aby zrealizować cel strategiczny sformułowano cele operacyjne, w ramach których będą realizowane poszczególne zadania programowe.

Te cele to:

- 1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.**
  - 1.1. Ukształtowanie prawidłowych postaw młodzieży wobec narkotyków, problemów narkotykowych, narkomanii.
  - 1.2. Wspieranie wydolności wychowawczej rodzin, w tym podnoszenie zaradności społecznej, a także wspieranie rodzin, w których występuje problem narkotykowy.
  - 1.3. Poszerzenie oferty pożytecznego i atrakcyjnego spędzania czasu wolnego przez młodzież, szczególnie z grup „tzw. ryzyka”; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkotykowych w szczególności dla dzieci i młodzieży.
  - 1.4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.
  - 1.5. Wspieranie wydolności wychowawczej rodzin, w tym podnoszenie zaradności społecznej
  - 1.6. Wzmocnienie systemu przeciwdziałania narkomanii.

IV. PLANOWANE DZIAŁANIA

Profilaktyka.

4.1. Profilaktyka uniwersalna, w tym:

- 1) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji

psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego

- Realizator: Pełnomocnik, GKRPA, Pedagogzy-szkoły, Policja

2) poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Realizator: Pełnomocnik, GKRPA, Pedagogzy-szkoły, Policja, Poradnia Psych.-Ped.

4.2. Profilaktyka selektywna, w tym:

1) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych (np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby),

- Realizator: Pełnomocnik, GKRPA, Pedagogzy-szkoły, Policja, Ośrodek Psychoedukacji i Psychoterapii, Poradnia Psych.-Ped.,

2) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny. Realizator: Pełnomocnik, Ośrodek Psychoedukacji i Psychoterapii, GKRPA, Pedagogzy-szkoły, Policja, Poradnia Psych.-Ped., Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

4.3. Profilaktyka wskazująca, w tym:

1) prowadzenie poradnictwa w ramach poradni internetowej adresowanej w szczególności do młodzieży-

Realizator: Ośrodek Psychoedukacji i Psychoterapii, Poradnia Psych.-Ped., Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

2) poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

Realizator: Ośrodek Psychoedukacji i Psychoterapii, MOPS, Policja, Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

3) Umożliwienie korzystania z pomocy społecznej, psychologicznej i terapii dla osób uzależnionych (grupy wsparcia, podstawowy program terapeutyczny), pomoc prawna, psychoedukacja oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym.

Realizator: OPiP, Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie

V. PLANOWANE ZADANIA

5.1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.

5.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne:

1) edukacja zdrowotna: a) kształtowanie świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie u dzieci i młodzieży szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem problematyki używania substancji psychoaktywnych i ich negatywnych następstw.

Realizator: Szkoły, Pe, MGOPS, Policja

2) Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.

3) Działania informacyjne i edukacyjne:

a) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia,

- dostarczenie uczniom rzetelnej wiedzy o zagrożeniach związanych z narkotykami i kształtowanie krytycznego stosunku do środków odurzających;

- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w życiu wśród dzieci i młodzieży;

- Wspieranie wydolności wychowawczej rodzin, w których stwierdzono istnienie lub szczególnie wysokie ryzyko problemu narkotykowego.

- Realizator: Pełnomocnik, szkoły, Policja, GKRPA, Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie, OPiP;

4) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie; Rozbudowanie oferty zajęć dla młodzieży, szczególnie z grup „tzw. ryzyka” i upowszechnienie informacji o nich

Realizator: Urząd Miejski, szkoły, Policja, Ośrodek Psychoedukacji i Psychoterapii;

5) opracowywanie i upowszechnianie programów, w tym edukacyjnych, z uwzględnieniem problematyki przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w miejscu pracy.

6) prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia

- Realizator: Pełnomocnik, szkoły, Policja, Ośrodek Psychoedukacji i Psychoterapii, GKRPA;

5.1.2. Ukierunkowanie sposobu prowadzenia polityki na rzecz ograniczania popytu i podaży środków odurzających, substancji psychotropowych, NSP i środków zastępczych, w tym: a) likwidowanie miejsc nielegalnej produkcji narkotyków syntetycznych oraz upraw konopi innych niż włókniste.

- Realizator: Policja

1. Ograniczenie obrotu i dostępności środków odurzających, substancji psychotropowych, przez: a) prowadzenie rozpoznania i likwidację grup przestępczych zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych.

-Realizator: Policja

2. Prowadzenie monitoringu rynku substancji psychoaktywnych, prowadzenie działań rozpoznawczych i czynności kontrolnych w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu nowe substancje psychoaktywne i środki zastępcze.

- Realizator: Policja

5.1.3.Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, w tym:

1) prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej- Realizator: Pełnomocnik, Poradnia Psych.-Ped., GKRPA;

2) szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień, psychoterapeuci i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych;

3) szkolenia dla podniesienia kwalifikacji i wiedzy profesjonalnej osób zaangażowanych w realizację programu.

Realizator: Pełnomocnik, GKRPA, Poradnia Psych.- Ped.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

6.1. Finansowanie działań

Zadania programu realizowane są ze środków publicznych, informacja o realizacji zadań i wykorzystywaniu środków jest jawna. Zadania programu zostały zaplanowane na okres jednego roku. Poszczególne zadania mają terminy określone latami. Zadania realizowane w szkołach odnoszą się do roku szkolnego, który kończy się w danym roku budżetowym. Przydział finansowy do realizacji poszczególnych zadań będzie dokonany podobnie jak do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przejrzystość działań publicznych dzięki ich jawności zapewni ich społeczną kontrolę oraz zwiększy zainteresowanie społeczeństwa lokalnego prowadzonymi działaniami.

6.2. Ewaluacja działań programu

Realizacja zadań będzie poddawana bieżącemu monitoringowi oraz końcowej ewaluacji działań. Realizacja monitoringu będzie zapewniała systematyczne otrzymywanie

informacji o realizowanych zadaniach i możliwości wdrożenia w razie potrzeby działań korygujących.

Zadaniem ewaluacji będzie zbadanie stopnia w jakim zostały osiągnięte poszczególne cele programu oraz wyciągnięcie wniosków dotyczących zapisów w kontynuacji programu.

System monitoringu

1. Narzędzia monitorowania:
  - budżet,
  - harmonogramy realizacji poszczególnych zadań,
  - wskaźniki zawarte w projektach realizacji poszczególnych działań,
  - spotkania z realizatorami działań,
  - analiza bieżącej dokumentacji działań.
2. Etapy monitorowania:
  - zbieranie danych i informacji,
  - analizowanie danych oraz wyciąganie wniosków,
  - podejmowanie decyzji,
  - realizacja działań korygujących, zapobiegawczych i wprowadzenie ich do realizacji programu.

System ewaluacji

Celem ewaluacji dokonanej przez współpracujących z Urzędem Miejskim ekspertów będzie uzyskanie niezależnej opinii na temat faktycznych efektów programu oraz czynników, które przyczyniły się do ich uzyskania. W ewaluacji zostanie uwzględnione zbadanie stopnia osiągnięcia zamierzonych celów, z wykorzystaniem przewidzianych wskaźników. Wnioski dotyczące realizacji programu zostaną załączone w formie załącznika do programu oraz przekazane do wiadomości poszczególnym jednostkom i instytucjom współpracującym przy realizacji programu.

Przeprowadzenie ewaluacji umożliwi lepsze poznanie funkcjonowania programu oraz relacji pomiędzy jego poszczególnymi elementami.

Na podstawie wyników ewaluacji zespół osób odpowiedzialnych za jego realizację może zaproponować zmiany w funkcjonowaniu programu na następne lata, podając uzasadnienie wprowadzenia tych zmian.

6.3. Spodziewane efekty programu

1. Uczniowie, ich rodzice oraz nauczyciele pracujący z uczniami znają zagrożenia używania narkotyków i środków odurzających.
2. Uczniowie poznali umiejętności ważne w kontaktach z innymi oraz perspektywy wszechstronnego rozwoju młodego człowieka.
3. Młodzież posiada możliwość skorzystania z oferty pożytecznego i atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, rozwoju swoich pasji i zainteresowań.
4. Uczniowie i młodzi ludzie z terenu Gminy spędzają czas wolny w sposób aktywny, pożyteczny i akceptowalny społecznie.

5. Gmina wspomaga instytucjonalny system przeciwdziałania narkomanii w tym wspiera działania instytucji służące rozwiązywaniu problemów narkomanii i osób w tych instytucjach.
6. Zwiększenie odporności młodzieży na napływające zagrożenia narkotykowe.
7. Uczniowie i ich rodzice oraz młodzi ludzie zwiększają krytyczny odbiór przekazu treści na temat narkotyków i ich dostępności.

6.4. Odpowiedzialność za realizację programu

Odpowiedzialną osobą za realizację zadań programu w Gminie jest Burmistrz, który realizację zadań zleca Pełnomocnikowi Burmistrza ds. profilaktyk i przeciwdziałania uzależnieniom. Zadania programu realizują również: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, dyrektorzy szkół oraz inni kierownicy placówek.

WYBRANA LITERATURA Z ZAKRESU PROFILAKTYKI

- Cekiera C., Ryzyko uzależnień, Lublin 1994.
- Dimoft T., Casper S., Jak rozpoznać czy dziecko sięga po narkotyki, Warszawa 1993
- Gaś Z. B., Profilaktyka uzależnień. Warszawa 1993.
- Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole. [W:] Zapobieganie uzależnieniom uczniów. Warszawa 1997.
- Grzelak J., Sochocki M. (red.), Ewaluacja profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Warszawa 2001.
- Hawkins J. D., Podręcznik ewaluacji programów profilaktycznych, Warszawa - Olsztyn 1994.
- Koczurowska J., Standardy jakości programów profilaktycznych. [W:] Profilaktyka w środowisku lokalnym. Warszawa 2002.
- Korporowicz L. (red.), Ewaluacja w edukacji. Warszawa 1998.
- Kosińska E., Mądrze i skutecznie. Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego, Kraków 2002.
- Paź B., Paź G. Szkoła, która ochrania. Szkolny program profilaktyki, Kraków 2002
- Podręcznik prewencji. Alkohol, narkotyki tytoń. Warszawa 1999.
- Simm M., Węgrzyn-Jonek M., Budowanie szkolnego programu profilaktyki, Kraków 2002.
- Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, Warszawa 2000.
- Szymańska J., Szkoła jako miejsce realizacji działań profilaktycznych, [W:] Profilaktyka w środowisku lokalnym. Warszawa 2002.
- Szymborska J., Zatoński W., Juczyński Z., Ogińska -Bulik N, Program zapobiegania palenia tytoniu. Warszawa 1996
- Wojcieszek K.A., Jak uruchomić program profilaktyczny? [W:] Poradnik wychowawcy, (red. M. Pomianowska), Warszawa 2002.
- Wojcieszek K.A., Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki. Kraków 2002.
- » Wybrane artykuły z miesięcznika "Remedium".

KOSZTY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2017 ROK

1. Ukształtowanie prawidłowych postaw młodzieży wobec narkotyków

Lp.	Zadania	Zadania szczegółowe	Koszty realizacji
1.	Realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach i w mieście oraz szkoleń dla nauczycieli i rodziców.	Realizacja programu profilaktycznego w szkołach.	1.000,00 zł
2.	Działanie placówek prowadzących pracę grupową, których zadaniem będzie m.in. kształtowanie umiejętności wśród dzieci i młodzieży radzenia sobie w życiu.		Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży na terenie miasta.		Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4.	Udział w kampaniach, happeningach, imprezach promujących zdrowy styl życia	- Dzień profilaktyki uzależnień – pod hasłem np.: „nie biorę więc jestem” - udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach np. moda na niebranie, PAT itp.	2.000,00 zł
	RAZEM:		3.000,00 zł

2. Wspieranie wydolności wychowawczej rodzin, w tym podnoszenie zaradności społecznej, a także wspieranie rodzin, w których występuje problem narkotykowy.

L.p.	Zadania	Zadania szczegółowe	Koszty realizacji
1.	Ośrodek Psychoedukacji i Psychoterapii	-Koszty utrzymania: j.w. -Obsługa terapeutyczna i psychologiczna, - prowadzenie grup dla osób uzależnionych od narkotyków oraz młodzieży eksperymentującej z narkotykami, - diagnozowanie, zapobieganie, przeciwdziałanie	15.000,00 zł
	RAZEM:		15.000,00 zł

3. Poszerzenie oferty pożytecznego i atrakcyjnego spędzania czasu wolnego przez młodzież.

L.p.	Zadania	Koszty realizacji
1.	Organizacja zajęć pozalekcyjnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego w gminie.	7.000,00 zł
2.	Organizacja letniego, zimowego wypoczynku.	4.000,00 zł
	RAZEM:	11.000,00zł

4. Wzmocnienie systemu przeciwdziałania narkomanii

L.p.	Zadania	Koszty realizacji
1.	Spotkania edukacyjne, szkolenia dla podniesienia kwalifikacji i wiedzy profesjonalnej osób zaangażowanych w realizację programu m.in. „Akcja lato”, edukacja dla radnych, warsztaty dla rodziców, osób pomagających, spotkania szkoleniowe i konferencje, projekty edukacyjne.	1 000,00 zł
2.	Koszty pełnomocnika ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.	2.000,00 zł
3.	Zakup materiałów reklamowych i promujących zdrowy styl życia.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	RAZEM:	3.000,00 zł

5. Ograniczenie dostępności do narkotyków dla dzieci i młodzieży

L.p.	Zadania	Koszty realizacji
1.	Działania na rzecz zmniejszenia ryzyka szkód zdrowotnych w dyskotekach, klubach, podczas imprez masowych oraz imprez w Parku Miejskim i Gminnych uroczystości.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	RAZEM:	-

ŁĄCZNA KWOTA: 32.000,00 ZŁ

z dnia 23 stycznia 2017 r.

**w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego
poza czasem przeznaczonym na bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę dzieci do lat 5**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zmianami: poz. 1579), art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 14 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zmianami: poz. 1010, poz. 1954, poz. 1985 i poz. 2169) uchwala się, co następuje:

§ 1. W przedszkolach publicznych oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Koluszki zapewnia się bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w wymiarze 5 godzin dziennie.

§ 2. 1. Określa się opłatę w wysokości 1 zł, za każdą godzinę korzystania, przez dziecko w wieku do lat 5, z wychowania przedszkolnego poza czasem, o którym mowa w § 1.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1 podlegać będzie waloryzacji na zasadach określonych w przepisach oświatowych.

3. Zwaloryzowana opłata będzie pobierana w kwocie równej maksymalnej wysokości opłaty ogłoszonej w sposób określony w przepisach oświatowych.

§ 3. 1. § 3. 1. Opłatę, o której mowa w § 2 ust. 1 obniża się o 50% w przypadku, gdy do przedszkola/oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej uczęszcza drugie dziecko tych samych rodziców/opiekunów prawnych.

2. W przypadku korzystania ze świadczeń przedszkola/oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej przez trzecie i kolejne dziecko, trzecie i kolejne dziecko zwalnia się z opłaty.

3. Za dzieci z rodzin wielodzietnych, zamieszkałych na terenie Gminy Koluszki, posiadających Kartę Dużej Rodziny, opłatę, o której mowa w § 2 ust. 1, obniża się o 50%.

4. W przypadku zbiegu zwolnień, o których mowa w ust. 1, 2 i 3 stosuje się zwolnienie korzystniejsze.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie jej treści w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Koluszkach.

§ 5. Traci moc uchwała Nr XLV/98/2014 Rady Miejskiej w Koluszkach z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez Gminę Koluszki przedszkolach publicznych (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 2753), zmieniona uchwałą Nr IX/76/2015 Rady Miejskiej w Koluszkach z dnia 25 maja 2015 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez Gminę Koluszki przedszkolach publicznych (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2015 r. poz. 2510).

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Koluszkach

Anna Szostak

